

פרוטוקול מס' 6
מישיבת ועדת הכספים
מיום ד', כ"ח בשבט תשל"ד - 20.2.74
שעה 9:00

נכחד:

חברי הוועדה:

י. קרגמן - יו"ר
ע. אמוראי
א. אפרת
ש. ארליך
ס. אדנס
י. בדר
צ. גרשוני
ש. לורנץ
א. מלמד
י. ש. פלומין
ג. פת
ד. קורן
ח. קורפו
נ. קצב
א. שומסק

מזמנים:

א. גפני - הממונה על התקציבים
י. ארקין
ד. וינשל
א. פוכס
משרד האוצר

מזכיר הוועדה: א. קרשנר

יועץ משפטי לוועדה: ד"ר ג. קטרון

יועץ כלכלי לוועדה: א.נ. פלוג

רשמה: א. ובר

סדר היום: חוק התקציב (מס' 3) לשנת הכספים 1973, תשל"ד-1974

564

היו"ר י. קרמון:

אני פותח את הישיבה. אנו עוברים לסעיף 501.

א. גפני:

הסעיף כולו ניתן לצורך שיקום הפגיעות הן במבנים ובעיקר בישובי רמת הגולן ששם נפגעו המשקים

במיוחד הלולים.

ש. ארליך:

אפשר לקבל רשימת הישובים והפגיעות בהם?

היו"ר י. קרמון:

תן רשימה איזה משקים נפגעו וכמה.

ס. ארנס:

כמה כסף הוקצב בתקציב המקורי לשיקום פגיעות ברמת הגולן?

א. גפני:

שום דבר אל הקצבנו בתקציב המקורי כי לא ידענו על המלחמה.

ס. ארנס:

היום משורייין מראש כסף לזה?

א. גפני:

כן. 130 מיליון לירות אנו מכניסים לרזרבה תקציבים מיוחדים לצורך הוצאות חירום שייווצרו במשך השנה. בדרך כלל בתקציב יש סעיף תקציבים מיוחדים שבאישור ועדת הכספים מעבירים את הרזרבה הזו לתקציבים מסויימים. השנה הרזרבה הזו לא הספיקה. אגב, מהסעיף ההוא הוצאנו מאה מיליון לירות לאבטחה ולפעולות נגד הטרור. אנו אמנם לא יודעים כמה יבנו מראש, אבל אנו יודעים שיש בעיה ומשריינים לצורך זה כסף לפי מיטב ההערכות.

היו"ר י. קרמון:

אנו בעוד חודש מתחילים לדון בתקציב, ואז יתברר לחברי הועדה כל הנושא של תקציבים מיוחדים. לא כדאי להתחיל עכשיו לדון בצורה יסודית בתקציב נוסף. בכל אופן, התביעה שהיתה פה לתת רשימת הישובים הנפגעים, היא תביעה לגיטימית.

א. אפרת:

אז הסכום הזה מיועד רק לנזקי מלחמה?

א. גפני:

פגיעות ישירות של מבנים היו מעט יחסית. עיקר הסכום הזה מיועד לשיקום ענפי משק. להקמה מחדש של לולים שנפגעו יש סכומים גדולים ולכן להקמה מחדש של רפתות.

ג. פת:

שמעתי שרמת-מגשימים עברה ביזה של חיילים, לאו דווקא חיילים סורים. האם בתקציב כזה גם זה

בא לידי ביטוי?

א. גפני:

לא. קרן ארנונה אחראית לזה. בכל אופן, בתקציב זה לא מדובר על כך.

ג. פת:

כוונתי לפגיעה בחפצים אישיים של התושבים שחיילים הוציאו אותם, וכשחזרו התושבים מצאו

בתיים ריקים.

היו"ר י. קרמון:

על זה קיבלנו חוק מיוחד המתייחס לנזקי תכולה ובחוק זה מפורט כמה משלמים עבור נזק בכל מיני חפצים אפילו מכנסיים. אז זה מבוטח אובליגטורית עד עשרת אלפים לירות נדמה לי. חוץ מזה, מי שיבטח את עצמו, יוכל לקבל יותר לפי החוק.

ס. ארנס:

קודם כל הייתי מציע לשנות את שם הסעיף כי הוא מטעה "היאחזיות חדשות".

א. גפני:

הסעיף בא תחת הכותרת הוצאות חירום מיוחדות. הכותרת היא "הוצאות חירום בהיאחזיות חדשות". זו טכניקה תקציבית כי אי אפשר לכתוב מיליוני סעיפים.

ס. ארנס:

הייתי מציע לשנות את שיטת הקידוד שתהיה טובת יותר.

ד. קורן:
בקשר לשיפוץ הנזקים במשק נשאלת השאלה - הסורים ירו ופגעו ברפת, בלול או במבנה אחר והיה צריך לבנות עכשיו. מתברר שהמתיישבים צריכים לבנות עכשיו בניה בטחונית, לשקם את זה בצורה שעולה הרבה יותר ממה שהיה בתקציב להתיישבות. מה קורה עם זה? המדינה מתחייבת לפי התקנים שצה"ל קבע?

א. גפני:
ישנה תכנית לגבי השנה הבאה ומשרד השיכון התחיל בה לפני כשבועיים. מדובר על 87 מיליון לירות, תכנית שתבצע עד 1.4.75 ותובא במסגרת תקציב השנה הבאה. שמעתי על בערכות במסך"ל על תכנית של 700 מיליון לירות של מיקלוט ומיגון לא רק בישובים הנלאה אלא גם בישובים שבטווח הטילים.

ג. פת: זה בישובים האזרחיים?

א. גפני: כן. זה בישובים וגם בערים והמדובר למשל בבתי-ספר. בהתיישבות זה: א) מקומות חדשים שנכנסים להגדרה חדשה של צרכי מיקלוט ומיגון; ב) שהצבא מייעץ ליצור תנאים יותר נוחים. התכנית כולה נמצאת בבדיקה.

לשאלתו של קורן - במאה מיליון לירות שהכנסנו לתקציבים מיוחדים, עיקר הסכום יוצא לתחילתה של התכנית הזו בהתיישבות.

ד. קורן: התכנית הזו עונה על מבני משק או מבני תעשייה?

א. גפני: על מבני משק זה 14 מיליון לירות.

22.5 מיליון לירות זה על קווים וקידוחי נפט - זה תחת הכותרת "הוצאות חידום מיוחדות". מתקני דלק הם מתקנים בטיחותיים שנעשו תוך כדי המלחמה. הוצאנו אותו בתוך המלחמה במקדמה למינהל הדלק. יש באבו-דודס ויש במתקני הדלק כמו בגלילות את המתקנים הבטיחותיים האלה. זו היתה השלמה מהירה של תכניות ביצוע. המדובר בבדיקות וכל מיני דבכים. אנו מציגים כאן את התקציב. על כל סעיף שאתם מבקשים פירוט, אנו נביא אם אתם רוצים לדעת כל עבודה שבוצעה. אם אתם רוצים לדעת בדיוק איזה מתקנים, זה לגיטימי.

דכישת מיכליות להובלת דלק - עם הגיוס הממושך והקווים הארוכים של הצבא להובלת דלק התברר שלתקופה המיידית של המלחמה מינהל הדלק הצליח להפעיל את כל תחנות הדלק באלתוריים בלי בעיות מיוחדות והאספקה היתה סדירה. אבל לתקופה ממושכת יותר, דרושות עוד מיכליות. עם אותה ההחלטה של ינואר 2500 משאיות, הוחלט לייבא מיכליות שבתנאים רגילים אינן דרושות, והן יוחזקו כמו יחידות רכב מגויסות על ידי מל"ח לצורך אספקת דלק לשעת חירום. עובדה תכנית לרכישה מיכליות במיליון דולר והמיכליות הוזמנו על ידי חברה ממשלתית לשירותי נפט שמספקת שירותים הקשורים בדלק. החברה הזו ייבאה את המיכליות האלה בתקציב פסבדו-בטחוני כזה.

מ. ארנס: מה קורה עם הציוד הזה עכשיו?

א. גפני: הציוד הזה מונח בידי החברה הממשלתית הזו כמו הרבה דברים שמובחים למקרה הצורך כשיצטרכו לספק כשאינן משאיות, זה לא בסדר; כשיש משאיות לשעת חירום זה גם כן לא בסדר.

ג. פת: כשהם ישנן זה בסדר, אבל שנעלמו זה לא בסדר.

א. גפני: נעלמו לצבא ושירתו.

ג. פת: בעלמך בלי שמל"ח ידע על כך.

י. בדר: מה עם הכיטוח למלחמה? ידוע שהיה בזכוז לגבי התובלה בספנות.

א. גפני: "בזכוז" בא למשל שעקב המלחמה העלו את שיעורי כיטוח הספנות לארץ. זו פרמיה הוצאות כיטוח מלחמתי מיוחד, מחצי אחוז לשלושת רבעי האחוז מערך הגוף, וכיסינו את הכיטוח הנוסף הזה. לא רק כאן, אלא גם במענקים והחזרים. ניתנה הודעה

לכל חברת ספנות שאנו מכסים את ההפרשים ואז התחילו לבוא אניות. כל האניות הישראליות הועברו לצרכי בטחון והיינו זקוקים ותלויים באניות הזרות להובלות אזרחיות. סידר לאחר ההודעה הזו שאנו מכסים את ההפרשים התחילו לבוא אניות ארצה.

אבטחת מיכליות דלק - אנו מכסים מתקציב החירום בדרך כלל. גם קודם היה כיסוי של הוצאות אבטחה הנדרשות על ידי מומחים של שירות הבטחון; חלקן מתכסות על ידי התקציב וחלקן על ידי החברות. יש איזה מפתח. כאן זה דרישות מיוחדות ש נדרשו גם בארץ וגם בחו"ל בזמן המלחמה ולאחריה. יש כאן גם דברים שקשורים בכוח אדם נוסף שנדרש להמצא על כלי השיט וכל פטרולים סביב האניות ובדיקות מיוחדות שחיל הים איננו מבצע. החברה צריכה לשכור סירה לצורך זה עם צוות שיטובב סביבה.

י. בדר: למי שייכים המתקנים האלה?

א. גפני: אלה הם מתקני דלק לשעת חירום, וכוש של מינהל הדלק.

י. בדר: אם לשעת חירום היו דרושים מתקני דלק, למה הם לא הוכנו לשעת חירום אלא רק בשעת חירום? דמיכליות להובלת דלק בשעת חירום - היו איזה מכרזים לצורך רכישת המיכליות הללו? איפה רכשתם אותם? באיזה מחירים? מתי הציוד הזה הגיע ארצה? האם בשעת החירום או בדיעבד? אנו חייבים בוועדה זו ללמוד ולדעת ולהגיד לציבור, האם היום בשטח זה המצב בסדר.

א. גפני: הצגתי את הנושא הזה כהוצאות בטחון שאינן חלק מתקציב הבטחון.

י. בדר: אפשר לשמוע משהו על החברה לשירותי נפט? מה ההון של החברה הזו?

היו"ר י. קרגמן: יביאו את כל הפרטים האלה.

י. בדר: מבקר המדינה אומר בדו"ח שלו כי החשבונות בין משרדי הממשלה לבין חברה ממשלתית צריכים להיות כמו בין הממשלה לחברה פרטית. אז איזה אשראי הם מקבלים? באיזה דיביט?

איזה חברה עשתה ביטוח מלחמה כזה? מה נכלל בביטוח המלחמתי ומה לא נכלל? איזה סיכונים נכללו ואיזה סיכונים לא נכללו? היו בכלל נזקי מלחמה שבתוקף זה הוחזרו? או אולי הובטחו רק אותם סיכונים שלא היו קיימים?

א. גפני: זה לא ענין שקיבלנו כסף. לכל אניה יש ביטוח. תעריפי הביטוח הועלו בתקופת המלחמה לאניות שנמצאו באזורנו ולכן החזרנו להם את השיעור הזה של העלאת הביטוח.

א. אפרת: אני רוצה להבין - ארבעה טעיפים אלה שיחד מהורים 22 מיליון לירות יש בהם הוצאות שהן גבחינת השקעה; יש הוצאות שהן נכחינות הוצאות בטחון שוטפות ויש טובסידיות. החברה לשירותי נפט היא חברה כלכלית, היא צריכה לנהל ספרים ולדעת כמה יש לה הוצאות, רווח ופחת ואתם נתתם לה 11,340 מיליון לירות, זה היה נחוץ בשעת חירום. אבל זה רכוש שנמצא ונשאר החברה. נשאלת השאלה - האם זו טובסידיה חד-פעמית? האם זו הלוואה לחברה? או שזה נשאר כטובסידיה לחברה והיא לא תרשום את זה? האם מינהל הדלק עובר כחברה ממשלתית?

א. גפני: זו רשות ממשלתית, היא חלק ממשרד האוצר.

א. אפרת: אז אין לה הוצאה, אלא זו הוצאה תקציבית. אבל לגבי החברה לשירותי נפט, שאלתי בעינה עומדת.

ס. ארנס: לא ברור לי איזה בעיות התעוררו עקב המלחמה מבחינת מתקני הדלק? מה היה התקציב המקורי ומה היו צריכים להוסיף בגלל המלחמה?

ס. ארנס:

אני מבין שהמדיניות לגבי רכישת מיכליות ער למלחמה היתה צי בגודל מסויים איננו מספיק, ובשעת חירום תיעשנה רכישות נוספות. האם חל שינוי במדיניות שלכם? הצי הזה יישאר אצלכם או שבשעת חירום תרכשו שוב?

בענין ביטוח מלחמה - על פי רוב סעיף הביטוח נופל על המוביל וזה נמצא בחוזה. אני מבין שפה חלק מהביטוח נופל על המזמין. מי הן חברות הביטוח ולאן הולך הכסף הזה?

מה היה התקציב המקורי לאבטחה שהוספתם עליו באן 6.3 מיליון לירות?

א. שוטסק: אני מתאר לי שבאוצר יש פירוט של כל סעיף וסעיף. דברים כאלה נעשים על ידי החלטה פראש, או שהחברה הזו לשירותי נפט או מינהל הדלק. עושים את ההזמנות ובאים אחר-כך ואומרים עשינו את זה והאוצר אחר-כך מאשר? ביצד הטכניקה הזו מסתדרת? אני משוכנע שהוצאות האלה מוצו. השאלה היא האם הן מוצו על ידי החלטה בהיתר?

יש כאן סכום של כ-11 מיליון לירות בקשר לביטוח עבור ההובלות האזרחיות. חלק מההובלות היו בשביל המדינה עצמה וחלק עבור חברות פרטיות. האם החברות הפרטיות הללו משתתפות בהוצאות אלה?

ג. פת: האם הטריילרים האלה שיובאו מיוצרים גם כאן בארץ?

א. גפני: הטנקרים מיוצרים בארץ.

ג. פת: אני מזהיר את עצמנו פן נעמוד שוב במצב שעמדנו בו ביחס למשאיות. היו בטוחים שיש משאיות במחסני מל"ח וקיבלנו דיווח מטוניה מרדור, ראש מל"ח, שהמשאיות לא היו במחסנים. כמובן שאף אחד לא לקח את המשאיות לעצמו ולצרכיו הפרטיים. אבל צריך לדאוג לכך שגם משאיות אלה לא יילקחו.

ביקשתי את היו"ד שנקבל דו"ח על נושא השלל

בעיקר בצירוף.

בקו המחשבה של חבר הכנסת אפרת - זה צירוף שהולך לאיזה מקום. האם זה נדשם? נבדק? האם צמיכליות האלה רשומות?

היו"ד י. קוגמן: אני אעלה את הסכתב בקשר לשלל בפגישות שיהיו עם אנשי הצבא. אנו צריכים לקבל דיווח ענין השלל. יש לי כמה עדיפויות עכשיו והעדיפות אכשיו היא התקציב, ואינני רוצה לערבב את התקציב החדש בתקציב זה.

ע. אמוראי: אם לא נגמור את זה עכשיו, אפילו אם נחליט לא נוכל לשנות שום דבר.

י. גדר: זה לא תקציב, זה חשבון הוצאות שנעשו בלי רשות.

י. ש. פלומין: הסעיף מסתכם ב-23 מיליון לירות וניתן לחלוקה לשלושה סוגי הוצאות: הוצאה מתכלה שלא ניתנת להשבה; הוצאות מסוג של מתקני דלק וסוג שלישי הוא רכוש לטובת צד שלישי. לי מפריע שהכל מעורבב בסעיף אחד. אני מניח שחלק מההוצאות היו לזמן ממושך, לדברים שיחזרו לקופת האוצר, ורק חצי מיליון לירות מתוך ה-11 מיליון זו הוצאה מתכלה. הייתי מציע בקווים כלליים, בלי להכנס ליותר מי פרטים, אם אפשר לקבל את החלוקה לשלוש: (1) הכנסות שתחזורנה לקופת האוצר; (2) מתקנים שהשימוש בהם הוא לטווח הרבה יותר ארוך; (3) הוצאות שמתכלות תוך התקציב. וכנ"ל בצד ההוצאות.

ח. קורפו: מתקני דלק לשעת חירום - האם מתקנים כאלה לא היו מראש? אנו משקיעים את רוב התקציב לנושא הבטחון ולפתע מסתבר שיש צורך במתקני דלק?

א. גפני: ראשית אני מצטער לגבי חברי הועדה החדשים שהדיון הראשון הוא דווקא בתקציב. נוסף ומסוג כזה ולא תקציב גדול ומשתי סיבות, ואני רוצה להגיד כמה מלים על סדר הטיפול בענין.

א. גפני :

ראשית, הנוהג שלפיו הולכת ועדת הכספים במשך השנים שאני מכיר אותה ואני מקווה שגם להבא שכאשר דניס מתקציב של משרד מסויים או זרוע מסויימת, מופיעים כאן לא רק אנשי האוצר אלא מופיעים השר ואנשי המשרד הנוגע בדבר והם המוסחים לבעיות המקצועיות של המשרד. אם יש טענות נגד אגף התקציבים באוצר זה שאנו דווקא יותר מדי מוסחים בנושאים ששייכים למשרדים השונים. אגף התקציבים בנוי כך שיש רפרנט לכל משרד, אבל הוא לא מומחה מקצועי, אבל הוא לומד את העניין ולמשרדים יש טענות שאנשי האוצר מתמחים יותר מדי בנושאי המשרדים. כאשר אנו דנים על תקציב נוסף, האוצר מציג את כל התקציב ואם יש צורך לבידורים אני מביעים את האיש המומחה במשרד הנוגע בדבר. גם אני אישית מתמזה בכל סעיף למה הוא הלך בערך, אבל אם תשאלו פרטים על כל סעיף, נביא את האיש שהתמחה בזה.

לחבר הכנסת פלומין - שיטת התקצוב שלנו נכון שהיא פחות או יותר "cost base". אבל כאן זה תקציב ש-10.5 מיליארד ממנו זה הוצאות בטחון. תקציב הבטחון וההוצאות האזרחיות לבטחון במידה שהן תישארנה בטחון פרופר. אין בהם הבחנה של השקעות והוצאות שוטפות ומתכלות. כאשר עוסקים בפרק כל הוצאות בטחון אזרחיות הוא מופיע כאילו הכל מתכלה. אבל סעיפים אחרים של השקעות בין אם ההשקעה מתבצעת על ידי מישהו אחר במשק והממשלה מסייעת במימון ובין אם זו השקעה ישירה של הממשלה, זה מופיע בתקציב הפתוח. בתקציב הרגיל יש רק הוצאות מתכלות בשנת התקציב או הוצאות קטנות כמו ציוד משרדי. זה מופיע בתקציב הרגיל כהוצאות חד-עמיות. בתקציב הפיתוח יש הבחנה על ידי קודים של הסעיפים ובשמות הסעיפים בין הלוואות בין השקעות ישירות של הממשלה ומענקים לגופים אחרים בין אם הם ממשלתיים או פרטיים. מעבר לזה, יש לנו לא בתקציב הנוסף אלא בתקציב השנתי הרגיל ניתוח כלכלי כפי שביקשת. זה מוסבר גם בכתב בחוברת המבוא לתקציב, ובשנה שעברה קיבלנו מחמאות על חוברת מבוא חדשה שמנתחת. בניתוח כלכלי אנו מקבלים את החלוקה. בכל אופן, אנו פתוחים ללמוד ולשנות במבנה התקציב, ונשמח לקבל הצעות.

לסעיפים עצמם - מתקני דלק לשעת חירום בסכום של 700 אלף לירות לשעת חירום, בפירוש לא נחזו. ושאל חבר הכנסת שומטק אם זה בוצע על ידי המשרד ובאו אחר-כך לבקש אישור לאחר מעשה. בפירוש לא. באו בתוך המלחמה עם מספר סעיפים של התקנות שנדרשות בגלל המלחמה. הדברים שאושרו אושרו כמקדמה לביצוע אני מניח שה-700 אלף לירות בוצעו. החשב הכללי עוקב אחרי זה. ביקשתי את הרישימה ותוכלו לקבל אותה.

ה. קורפו : זה כבר למלחמה הבאה?

א. גפני : לא. זה או דברים שהזמן גרמם או דברים שחשבו על השנה הבאה וזה נעשה עכשיו. כל תכנון לקראת מלחמה, ואצלנו עושים הרבה בסדרי הבטחון, לא מספיק להסתיים, ויש דברים שלא נחזו והמצב מחייב להוסיף על מה שנעשה.

מ. ארנס : מה היה התקציב המקודדי?

א. גפני : אני אביא אותו. הוא לא שורייין בסעיף כזה אלא בתוך התקציבים שעמדו לרשות מינהל הדלק. זו פעם ראשונה שתפכנו את זה לסעיף בפני עצמו בגלל גודלו.

רכישת מיכליות - החברה לשירותי נפט היא חברה ממשלתית, לא קשורה בכלל בקומפלקס של דו"ח מנכר המדינה, והיתה לי הזכות להיות בועדה שבדקה את חברות הדלק. היא לא קשורה בבעיה של קידוחי נפט והפקות נפט. היא חברה ממשלתית שקיימת הרבה שנים ומפעילה את השירותים לאספקת הנפט. היא חברה ממשלתית בשותפות עם חברות הדלק. המיכליות האלה שהוזמנו הן רכוש הממשלה והממשלה נתנה את הכסף והחברה לשירותי נפט מבצעת את הרכישה עבור הממשלה. למה אמרנו החברה לשירותי נפט? כי משהו צריך להפעיל את המיכליות בזמן המלחמה, למסור אותם להובלות הדרושות. וחשבנו שעדיף שיהיה גוף כלכלי שיפעיל אותן ולא הממשלה, ותהיה התחשבות עם הגוף הזה על הוצאותיו והכנסותיו. עכשיו צריכה להתקבל החלטה.

ח. קורפו : לאן הובילו דלק?

א. גפני : עוד לא הובילו. אני מסופק אם המיכליות כבר הגיעו.

א. גפני:

אבל הוחלט שחסרות במשק הדלק 25 - 30 מיכליות בגלל הגיוס הממושך והמלחמה שהתמשכה, והצבא גייס את כל המיכליות והיה צורך במיכליות לאספקת דלק למפעלים ולצריכה הפרטית. לפי ההתפתחויות בארץ יוחלט אם ניתן להפעיל את המיכליות האלה באופן כלכלי או שהם יימכרו או או יוחזרו למובילי הדלק הרגילים ואז הסכום יוחזר למדינה לפי ההסכם שיהיה. אפשרות שניה היא שהמיכליות האלה לא ידושו ואז הם ישארו, ואם תשאלו לדעתי, הייתי ממליץ להשאיר אותן בידי החברה הכלכלית הזו, ויהיו בידיה שלושים מיכליות במחסנים שהיא תפעיל אותן לפי הסכם עם הממשלה. אז נוכל לעשות הסדר שזה ייחשב להגדלת הון המניות או מענק חירום מיוחד לחברה.

אני מבקש שהדבר הזה יירשם.

א. אפרת:

ה כל ברשם.

א. גפני:

פה זה ברשם כהוצאה. האם זה ברשם כנכס של החברה?

א. אפרת:

אם זה ניתן כמענק לחברה בהנחה שהיא לא תפעיל והיא תפעיל, אז אנו מכניסים בחוזה שיש התחשבות עם החברה על ההכנסות, וזו חברה שבה רוב חברי המועצה הם נציגי הממשלה. על כל פנים, ההחלטה לא מתקבלת לא על ידי בנקים ולא על ידי ציבור קל דעת. ההחלטה הובאה עד לוועדת השרים לענייני כלכלה והתקבלה שם החלטה ברוח זו. כל הסיפורים שהזכרתי בזכרו כאפשרויות והם יבדקו במהלך הזמן והאוצר יצהל מעקב שהדבר יתבצע. אם המיכליות הגיעו ואיך, אינני יודע. אם אתם רוצים, נביא הסברים.

א. גפני:

בעניין ביטוח - זה לא ביטוח בארץ. מה שכאן כתוב

זה הפרמיה לסיכונים מלחמה מיוחדים שהיתה מיד בהתחלת המלחמה שלושת רבעי האחוז מעל הפרמיה הרגילה ואחר-כך הורדה לרבע האחוז ולבסוף בוטלה. את זה הממשלה קיבלה על עצמה לגבי מיכליות ולכל הצי. הממשלה קיבלה את ההחלטה הזו לחודשיים ובתוך החודשיים האלה הוסרה פרמיית היתר. רצינו לעשות את זה מהר כדי שחברות ספנות יבואו לארץ.

זה חל גם על אניות שהביאו נפט גלמי לצנור?

ג. פת:

אני חייב לברר את זאת. אני חושב שכאן. אבל זה לא משנה. כי אנו מוכרים במסירים קבועים. זו הוצאה נוספת. לפי מיטב ידיעתי מתנהל מו"מ על הסירים על החזר דמי ביטוח. אני לא בקיא בדברים אלה, צריך לשאול את ד"ר צבי דינשטיין.

א. גפני:

זה ישתלם ישירות לחברות הביטוח או למובילים?

ס. ארנס:

למובילים. אגף הספנות במשרד התחבורה קיבל את חשבונות החברה. אני חושב שעדיין לא שולמה פרוטה. האגף הזה צריך לאשר חשבון של כל אניה ולשלוח לחשב הכללי. הכל מבוקר.

א. גפני:

אבטחה - הסעיף המקורי נלעע בגלל קיבוץ העניין לקבוצה אחת. צריך להוציא את זה מהסעיפים האחרים. אבטחת דלק היה סכום גדול עוד לפני המלחמה, אני חושב סכום יותר גדול מסכום התקציב הנוסף. התקציב הנוסף הוא בעיקרו צוותות מוגברות על האניות בזמן המלחמה ובחלקו תגבור הצוותות בכל אניה שעוגנת.

ביחס לאלפיים המשאיות של מל"ח - אני רוצה להבהיר, אף על פי שגם אני בין אלה שרגזו על זה, אבל לא בצורה שהעיר חבר הכנסת פת. זה לא שבמלחמה התברר שחסרות אלפיים משאיות. אלפיים משאיות אושרו למערכת הבטחון עבור מל"ח. כתוצאה מלקחי מלחמת ששת הימים קבעה ועדת השרים לענייני כלכלה שרוכשים אלפיים משאיות למל"ח.

מתי קבעה את זה ועדת השרים לענייני כלכלה?

ח. קורפו:

ב-1968 ואז נעשתה הרכישה של המשאיות האלה. מערכת הבטחון רכשה את המשאיות האלה במשרד הבטחון.

א. גפני:

מתי?

ח. קורפו:

ב-1969 נטטה לי. זה לדרש תגבור של המשאיות אצלו לפי צרכיו אז, ולכן משרד הבטחון העביר את המשאיות

א. גפני:

האלה לתקן של צה"ל נשימוש. בניחש אלפיים המשאיות היו במחסני מל"ח וצה"ל היה אמר דרושות לי מיד ללוגיסטיקה, לא היו מעבירים אותן? צה"ל גייס כל מכונות. נכון שהיו חסרות משאיות במשק האזרחי, אבל זה לא פגע שנעלם הדבר, שהמשאיות נעלמו בצבא. להיפך. אם צה"ל מקבל עכשיו ארבעת אלפים משאיות ומתחייב לגייס לא יותר מאשר שלושים עד ארבעים אחוז מהמשאיות, האזרחיות, אז המשק יוכל לעמוד יפה. אבל אם יקרה עוד פעם שאחרי שצה"ל ירכוש את המשאיות האלה, שבמלחמה הבאה הוא יצטרך שוב עוד ארבעת אלפים משאיות, שום יהיה חסר במשק האזרחי. בקווה שלא יהיה.

היו"ר י. קרגמן: תקשורת - 4 מיליון לירות: היו צריכים להרחיב את רשת הקשר בין הגולן למרכז הארץ והשקיעו בזה ארבעה מיליון לירות.

א. גפני: זו תכנית שהיתה קיימת בתכניות של משרד התקשורת לביצוע גשנה באה. היא הוקדמה כתוצאה מהמלחמה. המדובר בהנחת כבילים כדי ליצור קשר ישיר תקין. אני חושב ששר האוצר פרט לשר הבטחון, היה השר הראשון שביקר ברמת הגולן בזמן המלחמה ושמע את הבעיות של הישובים ומיד ניתנו הנחיות לזרז ולבצע דברים שאינם בתקציב השנה. תוך אישור, ולכן ניתנה הערכת הישובים על שהיתה פעולה מהירה. התקנת הכבילים האלה טובה גם מבחינת הבטחון כי בטלפון מדברים על כל מיני נושאים בטחוניים והקורים הקודמים היו לא תקינים ואילו כאן הניחו כבלים תת-קרקעיים. זה דבר שהיה ממילא מתבצע.

היו"ר י. קרגמן: הוצאות מפעלי שיכון -

א. גפני: דיברתי קודם על התכניות לשיקום ברמת הגולן. את הבניה מבצע משרד השיכון. אז העמדנו תכנית מינימלית שבה אנו בטוחים בסכום של עשרה מיליון לירות על מנת לאפשר למשרד השיכון להתחיל לספל בבניה הזו. ההערכה היא שמאותו מועד שהגשנו את החוברת הזו ועד סוף מארד, יוציאו כעשרה מיליון לירות על מקלטים וחמישה מיליון לירות על חדרי בטחון.

ח. קורפז: לא היו חדרי בטחון בתקציב הרגיל בנגליל?

א. גפני: חדרי בטחון זה בכל מחוז הגליל, כולל קיית-שמונה. אנו ריכזנו את כל הסעיפים כתוצאה ממצב החירום. בתקציב הקודם בנו ודאי חדרי בטחון, ועוד הוספנו על זה.

ג. פת: זה סכום שודאי לא יספיק, כי מדובר בקריית-שמונה ולאורך גבול לבנון, ושם הלכו על בסיס של 40 ס"מ לנפש וזה לא מספיק.

א. גפני: יש שני סעיפים - מקלטים וחדרי בטחון. יש המלצה של רשויות הבטחון לבניית עוד 1500 חדרי בטחון נוספים לאחר המלחמה. ראיתי את החדרים שנבנו באל-דום ברמת הגולן. ראיתי חדר מגורים שנפגע בפגיעה ישירה של פגז וכל החדר עומד על תילו כאילו לא קרה שום דבר. סרטיסים אין פגיעות בכלל מחדרים כאלה.

היו"ר י. קרגמן: כל העניין של רמת הגולן היה של הריצה למקלט. אז המשפחה לא רצה למקלט ונמצאת במקום. חדר זה גם הגדיל את הדירה.

א. שוטטק: לפה זה נקרא מפעלי שיכון? האם זה באחריות משרד השיכון? פה זה בעצם בניה בטחוניית. מי מבצע את זה?

א. גפני: משרד השיכון הוא הגורם שמבצע את זה.

המתיישבים ברמת הגולן מעריכים מאוד את הביצוע על ידי חברת מקורות. היא מבצעת בזמן ומר והם מלאי הערכה. במשרד השיכון יש אגף לבניה: כפרית שבונה את הישובים.

בתקציב המקורי 1973 במחוז הגליל אושרה תכנית לביצוע מתאיים חדרי בטחון, תקציב של 2 מיליון לירות, שהיתה סיום של התכנית מ-1970. אני חושב שהשקעה בחדרי הבטחון בגבול הלבנון וברמת הגולן הסתכמה בשלושים עד ארבעים מיליון לירות וזה תוספת לבניה הקודמת. כל הבניה החדשה כבר היתב בסטנדרט הבטחוני הזה. דירה שם עולה שלוש מאות אלף לירות, ליחידה בת שלושה חדרים. בתוך זה קרוב למאה אלף לירות המקלט.

צ. גרשוני: היתה בעיה של תשלום עבור חדר הכספים והתמלצה של חבר הכנסת בדר היתה שלא צריך לשלם עבור חדרי בטחון. על מי מטילים את הוצאות בניית המקלט הזה?

א. גפני: חדר בטחון עולה במחירים של היום כעשרים וחמישה אלף לירות. אנו לא יכולים להטיל את המחיר של שלוש מאות אלף לירות על המשמכן. התנאים נקבעים מדי שנה ושנה. אבל הדירות האלה מסובסדות בממרים גבוהים מאוד. זה דומה לאופירה, שם הדירות בסדרות במחירים דומים למחירי דירות בקו הירוק.

ש. לורנץ: כמה עולה חדר בטחון יותר מאשר חדר רגיל?

א. גפני: אין לי כאן את התשובה. אם לא קשה לך לקבל את התשובה על כך כאשר ידברו כאן על משרד השיכון, אז תקבל את התשובה.

ש. לורנץ: אני מוכן לחכות.

א. גפני: על סעיף הרשויות המקומיות אני מבקש לדרון סדר כי ביקשתי לקבל מצב מעודכן ממשרד הפנים.

משרד החינוך - זו רק העברה של הוצאות של המוסדות להשכלה גבוהה להוצאות הכספים. קיבלנו הכנסות גדול מהמגבית מעבר לרגיל. אנו רוצים להקל עלינו בזה, אז זה עובר כמימון הסוכנות היהודית בא"שור ועדת הכספים. התקציב נשאר כפי שהוא.

מ. ארנס: האם עקב המלחמה לא חלה הקטנה בהוצאות המוסדות להשכלה גבוהה?

א. גפני: חלה הקטנה למשל החיילים המגוייסיים שקיבלו שכר מקרן ההשוואה, קיבלו את זה מאתנו. אם אנו לא מביאים במסגרת התקציב התייקרויות בסכום גבוה מאוד, זה מכיוון שהתחשבנו עם המוסדות להשכלה גבוהה. מצד שני היו תוספות שבו לא קטנות ב-1973 וגם התייקרויות בהוצאות שלהם. לא הגדלנו במלוא התייקרויות. יש חשבון מלא. אני יכול להביא גם את החשבון בכמה הוגדל ובכמה הוקטן ומה נשאר. השאלה נכונה והבאנו את זאת בחשבון. נכון שהמוסדות להשכלה גבוהה באו בתביעה של התייקרויות גדולה מאוד. חישבנו עם משרד החינוך כמה הם חסכו בעקבות התשלום לחיילים המגוייסיים והפחתנו את זה מהסכום.

הישיבה נועלה בשעה 11:00